

iBiz
CHANNEL

ถึงเวลา “ปฏิรูป” ระบบภาษีไทยอย่างแท้จริง

โดย ASTVผู้จัดการออนไลน์ 20 มีนาคม 2557 14:02 น.

Tweet 3

+1 0

Share 4

ในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา ได้มีการปฏิรูประบบการจัดเก็บภาษีของไทยอยู่หลายครั้ง ทั้งในส่วนของกรมสรรพากรและกรมสรรพสามิต โดยการปฏิรูปภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีเงินได้นิติบุคคลถือว่าทำได้ค่อนข้างน่าพอใจ จากการศึกษาของ PwC ประเทศไทย (ไพร์วอเทอร์เฮาส์ซูเปอร์ส) เผยว่า การปฏิรูปดังกล่าวนี้ ได้ส่งผลให้ประเทศไทยติดอันดับประเทศที่มีการจัดเก็บภาษีดีขึ้นของโลก โดยอยู่ที่อันดับ 70 ในปีนี้ เลื่อนจากอันดับที่ 96 ในปีที่ผ่านมา จากผลการสำรวจกว่า 189 ประเทศทั่วโลก และเป็นอันดับที่ 5 ของกลุ่มประเทศ AEC การปฏิรูปครั้งนั้น ได้รับการตอบรับในเชิงบวกจากหลายๆ ภาคส่วน

ในส่วนของกรมสรรพสามิต ภาษีหลักๆ ที่เพิ่งได้รับการปฏิรูปไปนั้นคือภาษียศยนต์ ซึ่งจะเปลี่ยนหลักการในการคำนวณภาษีเพื่อให้รถที่ปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สูงต้องเสียภาษีในอัตราที่สูงกว่ารถที่ปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ต่ำ ล่าสุดในเดือนกันยายนของปีที่ผ่านมากรมสรรพสามิตได้ทำการปฏิรูปภาษีเหล้า-เบียร์ โดยภาษีทั้งสองชนิดนี้ได้รับการจับตามองเนื่องจากทราบว่ารายได้จำนวนมากให้แก่รัฐ โดยรายได้ของการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตจากสุราและเบียร์ในปีที่ผ่านมาคิดเป็นถึงร้อยละ 28.1 ของรายได้สรรพสามิตทั้งหมดเลยทีเดียว ตรงข้ามกับการปฏิรูปภาษีตัวอื่น การปฏิรูปภาษีเหล้า-เบียร์กลับได้รับการตอบรับเชิงลบจากภาคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการเปลี่ยนวิธีการคำนวณภาษีซึ่งเปลี่ยนจากการคิดจากราคา C.I.F. (ราคาต้นทุนสินค้า+ค่าขนส่ง+ค่าประกันภัย) หรือราคา ณ โรงงานสุราสำหรับผู้ผลิตในประเทศ ไปเป็นราคาขายส่งช่วงสุดท้าย การเปลี่ยนแปลงนี้ได้รับการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีไปเมื่อเดือนกันยายนที่ผ่านมา และได้สร้างปัญหาให้แก่ผู้นำเข้าและผู้ผลิตเป็นอย่างมาก

โดยนิยามนั้นราคาขายส่งช่วงสุดท้ายในความหมายต่างๆ ก็คือ ราคาที่ผู้ค้าปลีกทั้งหลายซื้อหาสินค้ามาเพื่อขายให้แก่ผู้บริโภคนั่นเอง แต่เมื่อนำสิ่งนี้มาใช้เป็นฐานในการคำนวณภาษีราคาขายส่งช่วงสุดท้ายได้สร้างความยากลำบากอย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการ เนื่องจากช่องทางการจัดจำหน่ายนั้นมีหลายประเภท และค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุนในแต่ละช่องทางนั้นมีความแตกต่างกัน โดยขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ เช่น ต้นทุนค่าขนส่งสินค้าจากผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าสุราไปยังผู้ค้าส่ง และต้นทุนค่าขนส่งจากผู้ค้าส่งไปยังผู้ค้าปลีก นอกจากนี้ยังมีต้นทุนค่าบริหารจัดการของผู้ผลิตหรือผู้นำเข้า ต้นทุนค่าบริหารจัดการของผู้ค้าส่ง และกำไรของผู้ค้าส่ง เป็นต้น

เหล่านี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายที่ผู้นำเข้าและผู้ผลิตจะต้องคำนวณรวมเป็นราคาขายส่งช่วงสุดท้ายเพื่อคำนวณภาษี ซึ่งผู้ผลิตและผู้นำเข้าไม่สามารถคาดการณ์ค่าใช้จ่ายส่วนต้นทุนส่วนของผู้ค้าส่งมาคำนวณได้

นอกจากนี้ ราคาขายส่งช่วงสุดท้ายยังสามารถคำนวณได้หลายราคา โดยขึ้นอยู่กับช่องทางการจัดจำหน่ายและต้นทุนค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ราคาขายส่งช่วงสุดท้ายแต่ละราคานั้นสามารถแปรผันได้เมื่อองค์ประกอบของค่าใช้จ่ายมีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งหมายความว่า ผู้นำเข้าและผู้ผลิตไม่สามารถทราบค่าใช้จ่ายที่แท้จริงได้เสมอไป ดังนั้นพวกเขาจึงไม่สามารถระบุราคาขายส่งช่วงสุดท้ายที่เหมาะสมเพื่อวัตถุประสงค์ในการคำนวณภาษีได้อย่างถูกต้อง

อุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่สามารถทำอะไรได้ นอกจากอธิบายประเด็นปัญหาการคำนวณภาษีจากราคาขายส่งช่วงสุดท้ายนี้ โดยทางภาคอุตสาหกรรมได้ฝากความหวังไว้ที่ประมวลกฎหมายภาษีสรรพสามิตว่ากฎหมายใหม่นี้จะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการคำนวณฐานภาษีจากราคาขายส่งช่วงสุดท้าย ซึ่งกรมสรรพสามิตได้มอบหมายให้มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นผู้ทำการศึกษาร่างกฎหมายและกฎหมายลูกอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาร่างกฎหมายนั้น ปัญหาของราคาขายส่งช่วงสุดท้ายได้ถูกยกขึ้นพิจารณาในการทำประชาพิจารณ์สองครั้ง อีกทั้งยังมีการส่งหนังสือขอความเห็นจากหน่วยงานภาคเอกชนและองค์กรด้านธุรกิจ ในการทำประชาพิจารณ์พบว่า ไม่มีใครสามารถอธิบายถึงประโยชน์หรือข้อดีของการคำนวณภาษีโดยใช้ราคาขายส่งช่วงสุดท้ายได้เลย ในขณะที่มีการอธิบายปัญหาต่างๆ อย่างละเอียดจากผู้ที่อยู่ในอุตสาหกรรมแอลกอฮอล์ซึ่งต้องประสบปัญหาในการคำนวณ ข้อมูลเหล่านี้จะช่วยให้มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์พิจารณาวิธีการคำนวณที่มีความโปร่งใสมากกว่าและซับซ้อนน้อยกว่าในการศึกษาประมวลกฎหมายภาษีสรรพสามิตดังกล่าว อาทิ การคำนวณภาษีโดยใช้ราคาขายปลีก (RSP) ซึ่งผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดจะมีราคาขายปลีกราคาเดียวกันกับอยู่ ทำให้ทั้งผู้นำเข้าและผู้ผลิตสามารถกำหนดราคาขายปลีกหรือราคาขายปลีกสูงสุดได้ (MRSP) ซึ่งสามารถพิมพ์ราคาขายปลีกสูงสุดลงบนบรรจุภัณฑ์หรือพิมพ์บนแสตมป์ภาษีเพื่อให้กรมสรรพสามิตสามารถตรวจสอบฐานภาษี

แหล่งข้อมูลจากภาคอุตสาหกรรมได้กล่าวว่า มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์นั้นรับรู้และเห็นด้วยกับประเด็นปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น รวมทั้งยังยอมรับว่าการคำนวณภาษีโดยใช้ราคาขายส่งช่วงสุดท้ายสร้างปัญหาให้แก่หลายภาคส่วน แต่นำแปลกที่ว่า การคำนวณภาษีด้วยราคาขายส่งช่วงสุดท้ายยังถูกนำเสนอในผลการศึกษาประมวลกฎหมายฯ ซึ่งทำให้ธรรมศาสตร์ถูกวิจารณ์ถึงความเหมาะสมในการศึกษารวมไปถึงบทบาทในการปฏิรูปเพื่อพัฒนาประเทศของสถาบันอันทรงเกียรติแห่งนี้ หรือนี้อาจเป็นเพียงเพราะกรมสรรพสามิตต้องการใช้การคำนวณจากราคาขายส่งช่วงสุดท้ายต่อไปเพื่ออำพรางความผิดพลาดของตัวเองจากการปฏิรูปที่ผ่านมาเท่านั้น

กรมสรรพสามิตควรต้องอย่าลืมว่า เมื่อครั้งกรมฯ ประกาศแนวทางการทำประมวลกฎหมายภาษีสรรพสามิตนั้น วัตถุประสงค์ก็เพื่อนำความโปร่งใสและความชัดเจนของกฎหมายที่ง่ายสำหรับทั้งต่อผู้เสียภาษีและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ แต่การใช้ราคาขายส่งช่วงสุดท้ายในประมวลกฎหมายภาษีสรรพสามิตไม่ได้ช่วยให้บรรลู่วัตถุประสงค์ดังกล่าวแต่อย่างใด ทั้งยังจะส่งผลให้การบริหารจัดการภาษีนั้นไร้ประสิทธิภาพอีกด้วย หากกรมสรรพสามิตเข้าใจว่าการออกกฎหมายภาษีสรรพสามิตเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศ ประมวลกฎหมายภาษีสรรพสามิตฉบับใหม่ก็ควรแก้ไขประเด็นปัญหาต่างๆ เพื่อให้เกิดการปฏิรูปอย่างแท้จริง หัวใจของการปฏิรูปนั้นคือ ผลลัพธ์ที่ออกมาควรเป็นประโยชน์ต่อทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มิเช่นนั้นเราไม่ควรเรียกการกระทำดังกล่าวว่าเป็นการปฏิรูป